

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

Міністерство оборони України

НАКАЗ**начальника Національного університету
оборони України імені Івана Черняхівського**

05 ЛИС 2021

м. Київ

№ 351

Про введення в дію Положення
про електронні видання
Національного університету
оборони України імені Івана
Черняхівського

Відповідно до вимог Законів України “Про вищу освіту”, “Про видавничу справу”, “Про авторське право і суміжні права”, Положення про електронні освітні ресурси, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2012 року № 1060 (зі змінами), Методичних рекомендацій щодо підготовки до видання навчальної, довідкової та наукової літератури в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затверджених першим заступником Міністра оборони України від 04 червня 2021 року та на виконання рішення Вченої ради університету від 28 жовтня 2021 року (протокол № 12) **н а к а з у ю:**

1. Ввести в дію Положення про електронні видання Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, затверджене Вченою радою університету 28 жовтня 2021 року, що додається.

2. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника начальника університету.

3. Наказ довести згідно з розрахунком доведення.

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняхівського
генерал-лейтенант

Анатолій СИРОТЕНКО

Додаток
до наказу начальника Національного
університету оборони України
імені Івана Черняховського
05 ЛИС 2021 - № 351

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

Ухвалено Вченою радою
Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського
протокол № 12
від "28" жовтня 2021 року

Київ – 2021

ЗМІСТ

I. Загальні положення	3
II. Визначення понять та видів електронних видань	3
III. Підготовка, реєстрація та публікація електронних видань	4
IV. Загальні вимоги до електронного видання	4
V. Порядок здійснення експертизи електронних видань	5

I. Загальні положення

1.1. Положення про електронні видання (далі – ЕВ) Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського (далі – Університет) регулює питання розроблення, використання та захисту прав інтелектуальної власності авторів електронних видань.

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України “Про вищу освіту”, “Про видавничу справу”, “Про авторське право і суміжні права”, національних стандартів України ДСТУ 3017-95 “Видання. Основні види. Терміни та визначення”, ДСТУ 7157:2010 “Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості”, “Положення про електронні освітні ресурси”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2012 № 1060, “Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси” (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 29.05.2019 № 749), Методичних рекомендацій щодо підготовки до видання навчальної, довідкової та наукової літератури в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затверджених Першим заступником Міністра оборони України від 04.06.2021, наказів начальника Університету “Про затвердження Вимог щодо подання рукописів до редакційно-видавничого відділу та друкарні” № 277 від 15.08.2018, “Про введення в дію Положення про академічну доброчесність у Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського” від 30.09.2020 № 294, Вимог до веб-ресурсів (дистанційних курсів), що використовуються в освітньому процесі, схвалених Вченою радою Університету від 05.04.2017, протокол № 5.

1.3. Метою створення ЕВ є модернізація освіти, змістове наповнення освітнього простору Університету, забезпечення рівного доступу учасників освітнього процесу до якісних наукових, навчальних та методичних матеріалів.

1.4. Виключне майнове право на навчальну, довідкову та наукову літературу, створену працівниками Університету, належить Університету.

II. Визначення понять та видів електронних видань

2.1. Електронне видання – документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, має вихідні відомості, містить інформацію у форматі електронних даних чи програм (або їх комбінації), для використання якої потрібні цифрові пристрої.

Електронні видання розрізняють за ознаками: наявності друкованого еквівалента; природою основної інформації (текстове, наочне, мультимедійне видання); технологією поширення (локальне, мережеве).

2.2. Види ЕВ:

основні види електронних навчальних видань: електронний підручник, електронний навчальний посібник, електронний навчально-методичний посібник, електронний практичний посібник, електронний навчальний наочний посібник, електронні методичні рекомендації (методичні вказівки), електронний курс лекцій, електронний конспект лекцій, електронна навчальна програма (план-програма), електронний практикум, електронна хрестоматія, електронний атлас тощо;

основні види електронних довідкових видань: електронний довідник, електронний словник, електронний стандарт, електронний класифікатор, електронний кодифікатор тощо;

основні види електронних наукових видань: електронний автореферат дисертації, електронний примірник дисертації, електронне документальне видання, електронний науковий журнал (науково-технічний, науково-історичний тощо), електронний збірник наукових праць, електронні матеріали конференцій або електронний збірник тез доповідей (повідомлень) на наукових конференціях (семінарах, симпозіумах), електронна наукова стаття (публікація), електронний звіт про дослідження, електронна настанова, електронні матеріали наукової і науково-технічної експертизи, електронне наукове повідомлення про науково-дослідну роботу (анотація, препринт) тощо.

III. Підготовка, реєстрація та публікація електронних видань

3.1. Електронні видання прирівнюються до відповідних друкованих видань і є науковим (науково-методичним) доробком автора (авторів).

3.2. Підготовку ЕВ здійснюють наукові, науково-педагогічні працівники Університету, авторські творчі колективи та у разі потреби сторонні виконавці.

3.3. Розроблення електронних видань в Університеті здійснюється в межах методичної (наукової) роботи. Процедура набуття правового статусу ЕВ, зокрема редакційне опрацювання та забезпечення авторських прав, відповідає процедурі набуття статусу аналогічного друкованого видання.

3.4. Відповідальність за зміст, якість та відповідність матеріалів чинному законодавству України (зокрема з питань охорони державної таємниці та авторського права) несуть автори ЕВ.

3.5. Використання ЕВ в освітньому процесі допускається після прийняття рішення Вченою радою Університету щодо використання електронних видань в освітньому процесі.

3.6. Зберігання, поширення, забезпечення доступу до електронних видань та їх описів здійснюється за допомогою їх тиражування на фізичних носіях інформації або розміщенням в електронних депозитаріях чи на локальних і мережевих інформаційних ресурсах.

3.7. ЕВ обов'язково розміщуються у Центральній репозиторії ресурсів системи дистанційного навчання Збройних Сил України.

3.8. Копія ЕВ обов'язково обліковується і зберігається на фізичних носіях у бібліотеці Університету.

IV. Загальні вимоги до електронного видання

4.1. Концептуальною відмінністю ЕВ від друкованого аналогу є широке функціональне застосування інтерактивних та мультимедійних засобів, елементів навігації, гіпертексту, пошуку тощо.

4.2. Навчальні, довідкові та наукові ЕВ повинні мати чітку структуру, високий науково-методичний рівень, містити необхідний довідковий матеріал (дослідний апарат) та відповідати критеріям академічної доброчесності.

4.3. Основними вимогами до ЕВ є:

відкритість – інтерфейс ЕВ повинен бути відкритим для взаємодії з іншими інформаційними системами;

сумісність – узгодження змістової частини ЕВ з міжнародними, державними і галузевими стандартами;

орієнтація інструментальних засобів на кінцевого користувача – ЕВ повинно бути простим у використанні і доступним для оволодіння людиною, яка має лише загальні навички роботи з комп'ютером;

об'єктна організація змісту – змістовну частину повинні становити окремі об'єкти, що дають змогу структурувати дані, забезпечити каталогізацію і пошук об'єктів за їхніми властивостями, багаторазово використовувати раніше створені об'єкти;

автентифікація прав інтелектуальної власності.

4.4. Для розроблення ЕВ повинно використовуватися ліцензійне програмне забезпечення або таке, що розповсюджується з "відкритим кодом".

4.5. ЕВ повинно містити: відомості про розробників, авторів; вступ; рекомендації щодо користування ЕВ; змістову частину; список використаних джерел; засоби роботи та керування (мультимедійні елементи, гіперпосилання тощо).

4.6. Інтерфейс ЕВ повинен забезпечувати зручний перегляд його змісту та роботу з усіма складовими при використанні на комп'ютері (мобільному пристрої) у локальній мережі або через мережу Internet, характеристики якої відповідають технічним вимогам зазначеного ЕВ.

4.7. ЕВ повинне мати у своєму складі програмне забезпечення, яке виконує відповідні операції для його інсталяції та деінсталяції, забезпечувати мінімальне втручання користувача у процес установалення або мати найпоширеніший формат ЕВ HTML5, FB2, EPUB, MOBI, PDF, SCORM тощо для розміщення у локальній мережі (мережі Internet).

V. Порядок здійснення експертизи електронних видань

5.1. Контроль відповідності ЕВ наведеним у п. 4 вимогам здійснюється на етапі їхнього створення та експертизи під час:

розроблення ЕВ авторами;

редакційного опрацювання ЕВ;

розгляду ЕВ на засіданні структурного підрозділу;

апробації ЕВ шляхом пробної експлуатації, отримання рецензій;

розгляду ЕВ на засіданні методичної комісії експертизи веб-ресурсів навчальних дисциплін Університету (крім копії друкованого видання);

прийняття рішення Вченою радою Університету щодо використання ЕВ в освітньому процесі.

5.2. У випадку виявлення невідповідності ЕВ вимогам, вони повертаються авторам (розробникам) на доопрацювання із зазначенням виявлених недоліків, після виправлення яких процедура експертизи повторюється.

5.3. У електронних виданнях забороняється використання відомостей, які містять інформацію з обмеженим доступом.

РОЗРОБНИК:

Начальник наукового центру дистанційного навчання
підполковник

Максим ТИЩЕНКО